

TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2021

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2021	2
Nämndens verksamhet 2021	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos nämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i nämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna försäkringsbolagets ärenden.

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2021

Det flexibla och digitala arbetssätt som inleddes 2020 på grund av covid-19 pandemin fortsatte under 2021.

Arbetet på kansliet bedrevs i huvudsak på distans och nämndsammanträdena har hållits digitalt. Arbetsformerna har fungerat väl och verksamheten har kunnat bedrivas med bibehållen kvalitet och produktivitet.

Ärendebalanser

Det totala antalet inkomna ärenden minskade jämfört med föregående år. Under 2021 minskade antalet ingivna obligatoriska ärenden med cirka 14 procent medan tvistlösningsärendena ökade marginellt. Ärendebalanser och hanteringstider för båda ärendetyperna ökade efter halvårsskiftet.

Mot bakgrund av de ökade hanteringstiderna beslutade nämnden att utöka antalet sammanträden från och med hösten 2021. Antalet prövade ärenden låg kvar på ungefär samma nivå som föregående år.

Justerad arbetsordning för nämndens råd

Trafikskadenämndens råd beslutade om ändringar i arbetsordningen. De medför att rådets sista ordinarie möte för året hålls i december. Ändringarna innebär också att det genomsnittliga KPI-värdet som används för att

ta fram nämndens hjälptabeller, beräknas under september - augusti och fastställs vid rådets septembermöte.

Covid-19 pandemin

Pandemin har lett till att samtliga medarbetare på nämndens kansli, med undantag för administratörerna, i huvudsak arbetat hemifrån sedan mars 2020. Nämndsammanträdena har hållits digitalt. Övergången från fysiska till digitala sammanträden har gått mycket bra och tack vare den snabba omställningen har endast ett sammanträde behövt ställas in på grund av de förändrade förhållandena.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Under året har nämndens råd antagit förslag från arbetsgrupper inom dessa områden:

- arbete och ersättning för inkomst- och pensionsförlust efter 65 år
- ersättning vid missfall
- beräkning av extra pensionsavsättningar till tjänstepension.

Nämnden har pågående arbetsgrupper inom följande områden:

- arbete och ersättning för inkomst- och pensionsförlust efter 65 år
- inkomstförlustberäkning i barnskadefall

- översyn av ersättning vid merinvaliditet.

Utveckling av beräknings-system

Arbetet med ett nytt systemstöd för pensionsförlustberäkning har återupptagits under hösten. Arbetsgruppen beräknar att presentera ett förslag till styrgruppen och nämndens råd under 2022.

Digitalisering

Nämndens kansli har fortsatt arbetet enligt digitaliseringsplanen. Nämnden tar emot allt fler obligatoriska ärenden (nämndpromemorior och mindre akter) digitalt genom portalen från försäkringsbolagen. Det har lett till att kansliet kunnat starta projektet för att så småningom ha möjlighet att hålla sammanträden med digitalt material. Projektet med att bygga två vyer för parterna i nämndens portal blev klart vid årsskiftet 2021/2022. Projektet med att kunna ta in större digitala akter via Hubben har pausats av Personskadekommittén (PSK). Kansliets ärendehanteringssystem har uppdaterats.

Rådsmöten

Trafikskadenämndens råd har hållit fyra möten under året och fattat beslut i bland annat följande frågor:

- justerad rutin för hantering

av referatförslag och beslut om referat

- översyn av hanteringen av olika skattefria ersättningar
- remissförfrågan från PSK om referensfall vid psykiska sjukdomar och syndrom
- justeringar av nämndens arbetsordning
- fastställande av nämndens verksamhetsberättelse
- direktiv till ett flertal arbetsgrupper
- utökning av antalet vice ordföranden i vice ordförande-gruppen
- förslag till vice ordförande och konsumentrepresentanter som ledamöter i nämnden
- årlig översyn av delningstalen vid beräkning av förlust av allmän pension
- avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall
- anpassning av nämndens hjälptabeller till förändringar i penningvärdet.

Kansliet

Nämndens kansli har under 2021 bestått av 18 personer varav 15 jurister och tre administratörer. Kansliet har ett samarbete med Svensk Försäkrings Nämnders kansli där administratörer samarbetar och de föredragande juristerna från båda kanslierna föredrar i samtliga nämnder.

Referat

Nämnden har under året lämnat nio referat. Två av dem har tagits bort på grund av ett nytt rådsbeslut. Övriga referat avser frågor om:

- *Jämkning*: En trafikskadeersättning bör jämkas till noll om det framstår som stötande att ersättning för ideell skada utgår ur trafikförsäkringen.
- *Inkomstförlust*: Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65-70 års ålder.
- *Inkomstförlust*: Fråga om ersättning för inkomstförlust till en person som skadade sig som barn och därefter avbröt sina gymnasiestudier och började arbeta som vårdbiträde.
- *Lyte och bestående men*: Ersättning för lyte i form av förändrat rörelsemönster när den skadade använder hjälpmedel.
- *Förlust av underhåll*: Fråga om rekvisiten för rätt till ersättning för förlust av underhåll är uppfyllda.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2021

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2021 kom det in 1 779 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en minskning med drygt nio procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har minskat med cirka 15 procent. Vid 116 sammanträden prövade nämnden 1 825 ärenden, vilket är i stort sett det samma som föregående år.

Cirka 68 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 31 procent.

Under året fick drygt 1 745 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 4,5 månader under 2021, vilket är en ökning sedan föregående år. Balansen minskade från 611 ärenden till 547 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I knappt 30 procent av de prövade obligatoriska ärendena avvek Trafikskadenämnden från försäkringsbolagens ersättningsför-

slag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 20,8 procent och en sänkning i 8,5 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 70,7 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 45 ärenden och läkarna lämnade 28 utlåtande

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt 12 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 53 procent av de lämnade utlåtandena. Läkarna föreslog en höjning av ersättningen i cirka 39 procent och en sänkning i cirka 14 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik över den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden, alltså bolagens hanteringstid. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som bolagen skickade in till nämnden under 2021 hade drygt 37 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Den totala hanteringstiden var alltså längre än tre år i nästan 63 procent av ärendena. I cirka nio procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I drygt 53 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2021 anlätades ett ombud, vilket är mindre än föregående år.

Årsstatistik

2021

1. Inkomna ärenden	1 779
a. Obligatoriska ärenden	1 173
b. Tvistlösningsärenden	606

2. Prövade ärenden	1 825
a. Obligatoriska ärenden	1 251
b. Tvistlösningsärenden	574
c. Slutprövade ärenden	1 245
d. Bordlagda ärenden	43
e. Underhållsärenden	111
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 745

3. Antal sammanträden	116
------------------------------	-----

4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut	
a. Ärendebalans (ej läkarärenden)	547
i. Obligatoriska ärenden	284
ii. Tvistlösningsärenden	263
iii. Ärenden som lämnats till nämndens läkare	15

5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	780	70,7
b. Nämnden höjde < 10 %	122	11,1
c. Nämnden höjde 10-25 %	53	4,8
d. Nämnden höjde > 25 %	54	4,9
e. Nämnden höjde totalt	230	20,8
f. Nämnden sänkte	94	8,5

Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	521	96,3
b. Nämnden höjde < 10 %	5	0,9
c. Nämnden höjde 10-25 %	3	0,6
d. Nämnden höjde > 25 %	12	2,2
e. Nämnden höjde totalt	20	3,7

6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	201	18,5
10-14 %	332	30,5
15-19 %	186	17,0
20-49 %	257	23,5
>50 %	113	10,4

7. Ombud	Antal	%
Prövade obligatoriska ärenden	1 250	
varav ärenden med ombud	663	53,0

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	45	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	28	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	13	46,4
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	11	39,3
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	4	14,3

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	1	0,1	29	4,9
2-<4	332	27,8	139	25,1
4-<6	805	66,2	261	45,5
6-<8	52	4,2	85	14,3
8-<10	7	0,6	22	3,7
>10	14	1,1	38	6,4

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Genomsnitt dgr (mån)		Genomsnitt dgr (mån)	
Jan – dec	137,5	(4,6)	152,6	(5,1)
Läkarärenden jan – dec	369,6	(12,3)	399	(13,1)

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Akkumulerat antal	%
<1	73	6,1	73	6,1
1-2	170	14,3	243	20,5
2-3	196	16,5	439	37,0
3-4	191	16,1	630	53,1
4-5	155	13,1	785	66,1
5-6	105	8,8	890	75,0
6-7	77	6,5	967	81,5
7-8	49	4,1	1 016	85,6
8-9	40	3,4	1 056	89,0
9-10	29	2,4	1 085	91,4
>10	102	8,6	1 187	100,0

**b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2021
för de olika försäkringsbolagen**

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt Antal
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Bolag											
Aktsam	1	5.6	3	16.7	6	33.3	5	27.8	3	16.7	18
Dina Försäkringar	2	8	6	24	9	36	7	28	1	4	25
Folksam	39	20.2	32	16.6	81	42	23	11.9	18	9.3	193
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	3	14.3	1	4.8	9	42.9	8	38.1	0	0	21
If Skadeförsäkring	42	26.4	22	13.8	43	27	30	19.5	21	13.2	158
Länsförsäkringar	73	24.9	54	18.4	100	34.1	43	14.7	23	7.8	293
Moderna Försäkringar	9	18.4	9	18.4	13	26.5	13	26.5	5	10.2	49
Protector Försäkring	2	11.1	4	22.2	10	55.6	2	11.1	0	0	18
Svedea Specialförsäkring	14	34.1	12	29.3	14	34.1	1	2.4	0	0	41
Trafikförsäkrings- föreningen	21	17.4	17	14	50	41.3	22	18.2	11	9.1	121
Trygg-Hansa	22	12.9	25	14.7	82	48.8	28	16.5	12	7.1	169
Volvia	8	17.8	9	20	16	35.6	6	13.3	6	13.3	45
Övriga	7	15	2	10	17	40	6	30	2	2	34
Summa	243	20.5	196	16.5	450	38	194	16.4	102	8.6	1185

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se